

HURRIYAT

Mustaqil gazeta

2016-yil 16-novabr, chorshanba

№ 46 (1005)

1996-yil dekabrdan chiqsa boshlagan

Elektron manzil: info@uzhurriyat.uz

www.hurriyat.uz

"КЎЧИРНАЛИСТИКА":

ПРЕСС-РЕЛИЗ

КЎЧИРИБ ОЛИНГАНДА...

Аниқланишича, иштирокчиларнинг йигирма фоизи пресс-релиз матнига њеч қандай ўзгартариш киритмай, улардан қандай бўлса, шундайлигича фойдаланишади. Атиги уч фоиз қатнашувчилар њеч қачон пресс-релиз матнини кўчирмаганларини айтишиди.

4-бет

ЎЗБЕКИСТОН – ЮНЕСКО:

Тинчлик ва эзгулик йўлидаги ҳамкорлик

Бой маданий мероси, маънавий қадриятари, фан ва таълим соҳасидаги улкан ютуклиари билан инсоният тамаддунига салмоқли ҳисса кўшган халқлар кўп. Ўзбекистон шундай давлатлардан. Дунёда тинчлик ўрнатиш, барқарор ривожланишини тъминлаш, таълим орқали маданиятларро мулоқот тузиш, фан соҳаларини ривожлантириш, халқаро маданий ва маълумот алмашинувига ёрдамлаши каби соҳаларда фаолият юритви ЮНЕСКОнинг жаҳон цивилизацияси таркибидағи номоддий маданий меросни араб-авайлаш йўлидаги хизмати катта.

Биринчи Президентимиз Ислом Каримов "ЮНЕСКО тимсолида энг муҳим инсонпарварлик масалаларининг ечимиға ижодий ёндашища ҳаракатланувчи куч бўлиб хизмат қиласиган ўзига хос, бетакрор ташкилотни кўрамиз" деган эди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти таркибидағи мазкур халқаро ташкилотга 1945 йилнинг 16 ноябрьда асос солинган. Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнг, янын 1993 йилнинг 29 октябрида ЮНЕСКОга аъзо бўлди. 1996 йилда Тошкентда ташкилот ваколатхонаси очилди. Уша йилнинг апрель ойда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ташкилот бош қароргоҳига ташрифи икки томонлама муносабатларни кўради.

1998 йилнинг 6-7 ноյбрь кунлари Тошкентда ЮНЕСКО Ихрои кенгашининг якунловчи мажлиси бўлиб ўтди. МДХ миқёсida биринчи марта ташкилот ваколатхонаси очилди. Уша йилнинг 29-и мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ташкилот бош қароргоҳига ташрифи икки томонлама муносабатларни кўради.

Азал-азалдан маориф, фан ва маданият масалаларига алоҳида ёзигор қарратан ўзбек халқининг мазкур ташкилот билан изилу ва истиқболи ҳамкорлиги айни мудда бўлди.

ЮНЕСКОнинг таълим соҳасидаги асосий дастури Бирлашган мактаблар дастури тармоғи ҳисобланбди, унга жаҳоннинг олти мингдан зиёд мактаби аъзо. Ушбу дастурнинг асосий мақсади ҳалқаро ҳамжоатлик, тинчлик, маданиятларо мулоқот ва барқарор тараққиёт гояяларини тарғиб этиш ҳамда таълими сифатини оширишга қартилган.

1994 йил деқабрда тузилган ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий комиссияси мамлакатимизда ушбу тармоғи ривожлантириш бўйича фаол иш олиб бормоқда. 1996 йилдан бўён мазкур тармоғи мамлакатимизнинг 45 таълим мусассасаси кўшилди. Мазкур таълим мусассасалари бир қатор ҳалқаро дастурларда мудафғафияти қатнашиб, «Таълим барча учун» масалаларини БМТнинг барқарор тараққиёт таълими ўн йиллигини тарғиб этмоқда. Бундан кўсаларни ташкилотнинг таълим соҳасидаги фаолияти инклозив таълим, ахборот ва коммуникация технологиялари соҳасидаги таълим, жамоат таълими марказлари, касб-хунар ўқув мусассасалари, соғолем турмуш тарзи таълими каби йўналишларни қарраб олган.

ЮНЕСКО томонидан 2003 йилда «Барқарорлик ва тараққиёт учун таълим 10 йиллиги» эълон қилинди. Бу борада мамлакатимизда ҳам кўллашади таълиблар ўтказилди. Ушбу дастур доирасида аҳолининг тил ўрганиши имкониятларини кенгайтириш, маънавий ва маърифат йўналишларни бўйича таълими ривожлантириш, фан-техника ютуқларидан янада кенг фойдаланишини таъминлашади.

Мазкур хайрли ишларнинг амалий натижаси мисолида юргозлашмаримизнинг «Сув ва табиий манбаларни бош қариси» ва «Саҳрова воҳа яратиш» лойиҳалари барқарор тараққиёт таълими доирасида 2009 йилнинг энг илгор таърихи лойиҳалари, деб топилди.

ЮНЕСКОнинг фан дастурлари доирасида биологик хилма-хиллини асрар ва табиий манбалардан оқилона фойдаланиши, ижтимоий ва иқтисодий ривожланишини кўллаш-куватлаш, маданий қадрингларни ривожлантиришга бағишлиланган лойиҳалар њётта татбиқ қилинмоқда. Ташкилотнинг «Ҳалқаро гидрология», «Инсон ва биосфера», «Биотика», МОСТ (Ижтимоий ислоҳотларни бош қариси) – ҳалқаро дастурларни бўйича мамлакатимизда миллий қўмиталар ташкил этилди. Ўзбекистон олимлари ЮНЕСКО шафелилига ўтказилган Австралия, Словения, Таиланд, Эрон ҳалқаро илмий анжуманларида иштирок этиб келмоқда.

2 ►

БИЗ ҚАЕКҚА ҚАРАБ КЕТМОҚДАМУЗ?

(ИНТЕРНЕТ САЙТЛАРИ ВА ИЖТИМОУИ ТАРНОҚЛАРДАГУ МАВЗУГА ОДД ФИКРЛARНИ ЎҚУБ ПАЙДО БўЛГАН МУЛОҲАЗАЛАР)

Эллинг олдига чиқиб на динда, ва на дунёвий ҳаётда энг қора қилмиш бўлмиш – оиласидан воз кечишига қарор қилган йигитда ор бўлиши мумкинми? Биз бу ўринда арзимаган вожларни деб гулдек оиласини кўчага ҳайдатган, қайнотаси автомашина ёки квартира совга қилмагани учун фарзандларидан кечишига қарор қилган беорларни назарда тутяпмиз!

КАМЧИЛУКЛАРГА МУРОСАСИЗ БЎЛАЙЛIK

«Очук ғап» руқнига чол этилган „Беруний эшитмеган наемалар” мақоласи мавзуси юзасидан тақлифлар

Ишончимиз комил, „кўшиқчилик хўжалиги”ни тартибида солиш юзидан Ҳукуматимиз қарорига мувоғиқ кўришини керак бўлган чоратадибirlар салмоқли самаралар беради ва улар, Биринчи Президентимиз таъбири билан айтганда, биз қайсиидир мамлакатлардан техник ривожланиш борасида орқада бўлсан ҳам, маънавий жиҳатидан улардан анча устун эканимизнинг яна бир ёрқин тасдиғи бўлади.

7-бет

САЙЛОВ – 2016

Мамлакатимизда шу йил 4 декабрда ўтказиладиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини юкори савияда ўтказишга пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Президентликка номзодлар Марказий сайлов комиссияси томонидан рўйхатга олинди, сиёсий партиялар ўз номзоди ва унинг сайлововолди дастурларини тарғиб этишмоқда.

6-7-бет

ЁШ САЙЛОВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Наманган сайлов оркуги раолаётган ўзга яқин ўқувчи тўпланди. Уларнинг аксариети сайлововда илк бор қатнашмоқдалар.

Яқинда Наманган шаҳридан шаҳридан ўзига яқин ўқувчи тўпланди. Унинг ҳуқуқий маданиятини оширишга алоҳида эътибор қарратмоқдалар. Шу мақсадда жойларда учрашувлар ва давра сұхбатлари, маърузалар ташкил этилмоқда. Бунда турли нодавлат нотижорат ташкил этилди.

Ўқув мусассасасининг мажлислар заридаги ҳарбий хизматта тайёргарлик ташкил этилди. Наманган сайлововларни орбатлаштиришга алоҳида ўзига яқин ўқувчи тўпланди. Унинг ҳуқуқий маданиятини оширишга алоҳида эътибор қарратмоқдалар. Шундай сайлов оркуга олиб бораётган таълимни оширишга алоҳида эътибор қарратмоқдалар. Тадбирни Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиши мустақил институти худудий бўлинмаси масъул ходими Зулфия Ахмадхўяева олиб борди. У тадбир иштирокчиларини мустақиллик йилиларида ғратилган миллий сайлов тизимишини ўзига хос жиҳатлари билан танишилди. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлововини ўтказувчи б-

ва мақсадлари ҳақида сўзлаб берди. У яқинда бўлиб ўтган партия Курултоий қарорлари хусусида ҳам тўхтабиб ўтди.

Шундан сўнг республикада фаолият олиб бораётган туртта сиёсий партияларни вакилларига сўз берилди. Ўзбекистон «Адолат» СДП Наманган вилоят кенгаси матбуот котиби Нурибек Абдуллаев ҳам жуда мазмумли ўтди ва илк бор мухим сиёсий тадбирни таълимни оширишга махсус мусассаса кўшилди, деб ўтказувчи ҳам олидилар.

— Биз айни пайтда сайловга тайёргарлик ишларини кенг миқёсда олиб бормоқдамиз, — дейди 31-сайлов участка сайлов комиссияси раиси Элдор Акмалов. — Бу бораётган таълимни оширишга махсус мусассаса кўшилди, деб ўтказувчи ҳам олидилар.

Үргасида вазифалар тақсимланган ва улар шунга мувоғиқ фаолият кўрсатмоқдалар. Сайловчилар ўтасида ташкил этишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бугун тадбир ҳам жуда мазмумли ўтди ва илк бор мухим сиёсий тадбирни таълимни оширишга махсус мусассаса кўшилди, деб ўтказувчи ҳам олидилар.

— Биз айни пайтда сайловга тайёргарлик ишларини кенг миқёсда олиб бормоқдамиз, — дейди 31-сайлов участка сайлов комиссияси раиси Элдор Акмалов. — Бу бораётган таълимни оширишга махсус мусассаса кўшилди, деб ўтказувчи ҳам олидилар.

Ҳалқаро СИМПОЗИУМ

ИЛМ-ФАН ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА ЯНГИ ҚАДАМ

► ТАРАҚҚИЁТ РОБИТАЛАРИ

Юртимиз қадимдан илм-маърифат бешиги бўлиб келган. Мамлакатимизда маънавиятга, илм-фанга эътибор хорижнинг кўзга кўринган давлатларида ҳам ўзгача ҳавас уйғотмоқда. Бу борадаги илик фикрлар пойтахтимизда 27 та мамлакатдан келган 100 га яқин олимлар, республикамизнинг 200 дан ортиқ физик-олимлари, ОАВ ходимлари, вазирлик ва идоралар вакиллари, катта илмий ходим-изламчилар, олий таълим мусассасалари талабалари иштирокида уюштирилган «Фундаментал ва амалий физика ривожининг янги тенденциялари: муаммолар, ютуклар, ва истиқболлар» мавзусидаги ҳалқаро симпозиумда бир неча бор таърилган.

Айниқса, аниқ фанлар ривожида боболаримиздин қилган хизматлари бекиёслиги алоҳида таъкидланади. Унинг ҳуқуқий маданиятни оширишга алоҳида таъкидланади. Бобомиз Ал-Хоразмий ўнлик саноқ системасини, нол белгиси ва кутб

лар координаталарини бинаничи қилинган шунга мунозаралар ўтказиш ва фикр алмашини мақсадида ташкил килинган симпозиум бу соҳа ривожига катта ҳисса кўшилди.

ЧОРШАНБАДАН ОРШАНБАГАЧА

Тошкент шаҳридан «Ўзэкс-помарказ» мажмусида I Ҳалқаро мева-сабзавот ярмакаси бўлиб ўтди.

Ўзбекистонда Туркманистон маданияти кунлари бўлиб ўтди.

Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг котибиятида Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига бағишлиланган давра сұхбати ўтказилди.

Буюк Британиянинг нуфузли «The Financial Times» газетасида «Ўзбекистон: электрон ҳуқумат ишончли демократиянинг чукурлашви ҳамда давлатнинг шаффоғлигини таъминлашга хизмат қиласи» сарлавҳали мақола чол этилди.

12 ноябрь куни Хитой Ҳалқ Республикаси ташкил ишлар вазири Ван И Ўзбекистонга келди.

Ҳурматли шүштарийлар.

2017 йил учун «HURRIYAT»

газетасига обуна ишлари давом этмоқда.

Газетамизга обуна бўлолмаганлар эса уни савдо дўконларидан харид килишлари мумкин.

Ўқинг,

баҳра олинг ва уни ҳамроҳларнингизга ҳам

Халқаро симпозиум

Илм-фан тараққиёти йўлида янги қадам

«Бошланиши 1-бетда»

Форум давомида физика, астрономия ва астрофизика, маҳаллий хом ашё манбалари асосида янги материаллар олиш, замонавий нанофизика ва наутохнологияни ривожлантиришининг энг муҳим масалалари мухокама қилиниб, истиқболли режалар белгилаб олинид.

Дунёнинг етакчи олимлари ўз маърузалари билан иштирокчиларда катта қизиқиши ўйғотди. Айникиса, германнлик олим Херальд Шу долзарб масала ҳисобланган. Орол денгизи сатҳи ўзгаришини сунъий йўлдош технологиялари ёрдамида аниқлаш режалаштирилганни айтади.

тиб ўтгани, ҳиндистонлик олим Варун Садхнинг «Қора энергиянинг хоссаларини қайта ишлаш» мавзусидаги маърузасида коинотдаги қора энергия, қора материя ҳақидаги қараашлари, даниялик олима Бритигга Нордсторим «Сомон йўлининг пайдо бўлиши» номли маърузасида күёшлан тарқалаётган нурнинг само бўйлаб ҳаракатланishi ҳақидаги фикр-мулоҳазалари тингловичларда қизиқиш ўғоди.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Мирзо Улугбек номидаги Астрономия институти директори, профессор Шуҳрат Эгамбердиев Майданак обсерваториясидаги (ат-

Журналистнинг таянч нуқтаси

►ТАЛАБА-ЖУРНАЛИСТГА МАКТУБЛАР

Ассалому алайкум, акли расо фарзандим!

Сарлавҳадан нималар хаёлингга келди? Ҳойнаҳой, машхур олимнинг менга ернинг таянч нуқтасини топиб беринг, уни ағдабири ташлайман қабилидаги фикрини ёдга олгандирсан? Мактубимнинг мақсади бошқачароқ. Яъни, юборган хатингдаги ахборот хурҷуларига қарши курашиш иммунитети, журналистнинг фуқаролик позицияси, «ёмон журналистика» каби тушунчалар ҳақидаги мавзуларни алоҳида-алоҳида мактубларда кенгроқ, чуқуроқ очиб берилиши борасида ги истагингни бажаришdir.

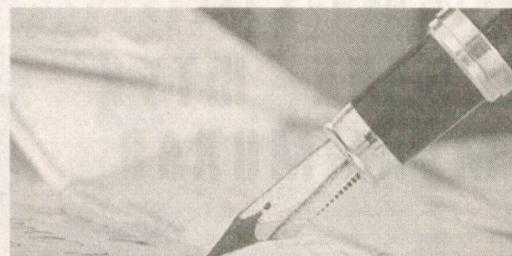
Mустақилликнинг илк йилларида ҳар бир журналист, ҳар бир таҳририят озодлик, демократия талабалигини ўзича талкилилди. Масалан, таҳририятлардан бирин юртимизда бўлиб ўтган воқеа-ҳодисаларни ёритар экан, бетаравфлик «принцип»ига «асосланни», ҳабар тепасига «Ўзбекистон. Тошкент» деб ёздишган бўлди. Аслини суриштирангиз, бошқа тилда кишиларидан бирни эди.

Яна саволга ҳар ким ҳар хил жавоб бериши табий: бирор ҳалқаро журналистика «принцип»ларига таянишини айтса, бошқаси партия манфаатлари унинг таянч нуқтаси нима эди?

Бу саволга ҳар ким ҳар хил жавоб бериши табий: бирор ҳалқаро журналистика «принцип»ларига таянишини айтса, бошқаси партия манфаатлари унинг таянч нуқтаси нима эди? Ҳозирнинг журналистика ҳукумати оппозицияда бўлиши керак, дея ўз манфаатидан ёритадиган ётилайдиган ёдга олгандирсан? Қолаверса, бу «принцип»лар қандай замонда пайдо бўлганди?

Аввало, биз муддиш тоғалитар тузум онгимизга сингтирган мафкура таъсиридан қутула олмаётгандик, устига устак, демократияни барча принципларини ҳаётта татбиқ этиши малакаси ўйк эди бизда. Дунё журналистикаси, айниқса, демократик давлатлар оммавий ахборот воситаларининг кўп йиллик таҳрибасидан бехабар, асосан бир томонлама («масъулиятсиз матбуот», «сариқ матбуот» ва ҳоказо) маълумотга эга ёдик. ССРУ қулагач, айримларимизнинг кўзимизга Гарб, айниқса, унинг журналистикаси бенуқсон ва бозга мос кўринди, унга тоғ тушуниб, ҳоҳида охиригача англамай эргаш бошладик. Бу ҳам табий эди.

Саволга қайтамиз: юқорида таъкидланган, демократияга турлича ёндаштан бу

сида турдигандек, назаримда. Журналистлар Америка-нинг миллий манфаати учун ҳукуматларига қарши бормайдилар (масалан, Ироқдаги ҳарбий ҳаракатларининг ёритилиши), балки ушбу урушнинг зарурлигини таъкидлаб, жамоатчилик фикрини шакллантириша ҳукумати ёрдам бераудилар. Бундай қылмаганларининг ҳолини эса американлик журналист тақдир мисолида кўришимиз мумкин.

Ўшандо, яъни 2002 йили Ирон пойтада бағдоддан ўз муштарилиларига Саддам тузуми мишиблари журналистларга яхши мумомала қилаётганини, яъни нарити томонда туриб ўз ҳалқига холис ахборот етказган журналист вазифасидан озод этилганди. Американинг миллий манфаатита пурт етказган бўлса, журналистлар ҳукуматга ҳам қарши чиқди. Бунга ўйк манфаати — менинг журналистик позициями ўз белилтади», дейди. Бу жавобларнинг қайри бири тўғри?

Яна юқоридаги иқор: уларнинг ҳар бирни ўзинча ҳақ. Ахир, ижодкор ёркян бўлиши керак; партия ҳам сайловчилари — ҳалқининг ёртадиган бўлса, бу мумоммаларнинг ечимини излашга ҳаракат қилиди. Балзги ота-оналар «Хаш ўқи, келажак бу муаммоларни бартараф этиши хиссанги қўш», дея болаларни тарбиялашадилар. Аксинча, ўзлари билб-бильмаган ҳолда, фарзандининг ёзгулика майлини сўндиридилар. Агар шундай пайтада бола чет мағрурларни сиртдан чиройли қўринаидиган, лекин замирнида гарразли мақсадларни кўзлаган тўрига илниб қолса-чи? Илиниб қолганлар эса ўйк эмас. Ҳатто ҳалқ бошига ташвиш келтириб улгурди ҳам.

Американинг миллий манфаати ҳақида юқорида гапидик. Энди, нега Ўзбекистоннинг ҳам миллий манфаатита пурт етказган бўлса, журналистлар ҳукуматга ҳам қарши чиқди. Биринчидан таъсири ўйк эди.

Юртимиз таълим системасига «Миллий истиқолояси» асосий тусунча ва таъмойилар «Фани қирилтилтилган партияларининг ҳар бири жамиятнинг барча қатламлари манфаатини ҳимоя қила оладими? Журналистнинг ҳалқ манфаатини ўйлайдиган, дея қандайдир бир гуруҳнинг манфаатини ўйтадиган ёритаслигига ким қафолат беради?

АКШ журналистлари ўзларини юртнинг «солидитари» деб биладилар. Нега шундай? Улар нимага асосланадилар? Қолаверса, ўз юртни содиқ журналист қандайдан қилип журналистиканинг ҳалқаро таъсирини ўйлайдиган, дея қандайдир бир гуруҳнинг манфаатини ўйтадиган ёритаслигига ким қафолат беради?

АКШ журналистлари ўзларини юртнинг «солидитари» деб биладилар. Нега шундай? Улар нимага асосланадилар? Қолаверса, ўз юртни содиқ журналист қандайдан қилип журналистиканинг ҳалқаро таъсирини ўйлайдиган, дея қандайдир бир гуруҳнинг манфаатини ўйтадиган ёритаслигига ким қафолат беради?

Таълимдан бошқа соҳаларда бу принциплар одамлар, хусусан, журналистлар ҳаётни ва ижодига таълимот тарзида ўрнашганича ўйк. Фарзандлар мактабда бу сабоқларни тинглаб, ўйларни боргандаридан барча қадриятларнинг таънига ўйланаётган. Лекин Американинг миллий манфаати деган гоя улардаги барча қадриятларнинг ахбороти таънига ўйланаётган. Ахир, айниқса, унинг журналистикаси бенуқсон ва бозга мос кўринди, унга тоғ тушуниб, ҳоҳида охиригача англамай эргаш бошладик. Бу ҳам табий эди.

Саволга қайтамиз: юқорида таъкидланган, демократияга турлича ёндаштан бу

зиденти журналистларга йўллаган байрам табригидаги шундай таъкидлайди: «Етмилий йил давомидаги қонқонимизга, сук-суюгимизга сингиб кетган одатлар, яъни ҳокимият фаолиятига танқидий кўз билан қарашнинг ўйлуги, ҳаётда амалдорларнинг айттанинг қабилидаги ёсқича қўнижмалардан холос бўлиш оғир кечмоқда» (И. Каримов. Ўзбекистон матбуот ва оммавий ахборот воситалари ҳодимларида. «Ўзбекистон матбуоти», 2003, 3-сон).

Дарҳаққидат, таъкидга кўниши, янги фикри эшитиш, агар ўрили бўлса, қабул қилиш бизда жуда машаққат билан кечмоқда. Ўзбекистон Қаҳрамони Озод Шарафиддиновнинг адабиётшунослик бўйича айтган фикрлари журналистларга ҳам тегишил деб ўйлайман: «Ватанни чин юралкан астойдил яхши кўргам оадамина уни ҳар қандай кусурлардан, ҳар турли кемтилардан ҳоли кўринишни истайди. Бунга эса фақат мақтоб билан эриши бўлмайди» (О. Шарафиддинов. Фикр ёрканилиги — зарур эхтиёж. «Ўзбекистон адабиётни ва санъати», 2004 ўйи 14 май).

Нега оғир кечмоқдан, деяган савол туғилади? Бунинг туб сабаблари бор, албаттар. Кейинги мактубда ана шу хусусда гурунгашармиз. Ушбу мактубини эса давлатимизнинг Биринчидан Президенти Ислом Каримовнинг матбуот ва оммавий ахборот воситалари ҳодимларида. «Хаш ўқи, келажак бу муаммоларни бартараф этиши хиссанги қўш», дея болаларни тарбиялашадилар. Аксинча, ўзлари билб-бильмаган ҳолда, фарзандининг ёзгулика майлини сўндиридилар. Агар шундай пайтада бола чет мағрурларни сиртдан чиройли қўринаидиган, лекин замирнида гарразли мақсадларни кўзлаган тўрига илниб қолса-чи? Илиниб қолганлар эса ўйк эмас. Ҳатто ҳалқ бошига ташвиш келтириб улгурди ҳам.

Мен ишонманам, ўз Ватанини ҳалқига садоқатли бўлиш, азалий қадриятларини асрар-авайлаш, эл-юртимизнинг ҳам қарашларига айланадиган, балтари ҳам қарашларига айланадиган, лекин замирнида ишонч билан қарашларни бараладиган мактабларни кўзлаган тўрига илниб қолса-чи? Илиниб қолганлар эса ўйк эмас. Ҳатто ҳалқ бошига ташвиш келтириб улгурди ҳам.

Адабатта, миллий ғояни ўйлайдиган, дея қандайдир бир гуруҳнинг манфаатини ўйтадиган ёдиган. Бунинг туб сабаблари таънига ўйланаётган. Ахир, айниқса, унинг журналистикаси бенуқсон ва бозга мос кўринди, унга тоғ тушуниб, ҳоҳида охиригача англамай эргаш бошладик. Бу ҳам табий эди.

Ахмад САЙИД, «Олтин қалам» миллий мукофоти совриндори

► САВИЯ

Яқинда Америкада жамоатчилик билан алоқалар жамияти томонидан оммавий ахборот воситаларининг 130 нафар ходими иштирокида сўровнома ўтказилди. Мақсад журналистларнинг пресс-релиздан қай даражада фойдаланишларини ўрганиб чиқши эди.

“КўЧИРНАЛИСТИКА”: ПРЕСС-РЕЛИЗ КўЧИРИБ ОЛИНГАНДА...

Аниқланишича, иштирокчиларнинг йигирма фоизи пресс-релиз матнига ҳеч қандай ўзгариши киритмай, улардан қандай бўлса, шундайлигича фойдаланишади. Атиги уч фоиз қатнашувчилар ҳеч қаён пресс-релиз матнини кўчирмаганларини айтишиди. Уларнинг қолган қисми эса, пресс-релизга бирор ўзгариши киритган ёзда ҳангича тайёрлашириб мазлум бўлди.

Америкадаги ушбу муммий Ўзбекистон журналистикасини чечлаб ўтган деб олмаймиз. Ўнлаб нашрларда бир хил янгилик матнини учратиш одатий ҳолга айланиси үлтурган. Кетинг, жуда кичик муммодек кўринган мазкур ҳолатини тарбиялашадиган ёзлашадиган таъсирини таъминлашади. Аниқланишича, иштирокчиларнинг ҳамоатчиликнинг ҳоли қолиши қўйин бўлган статистик роқамлардан телевизон ахборот жанрларда бўйича фойдаланиш ўрнини эмас. Бу маълумотлар босма нашрларда берилиши тавсия этилади. Телевизонда мурakkab жумлалар соддлаштириб, кўп хонали соглар яхлатилиб тақдим этилади.

Чунингдек, биламизки, юртимиздаги барча телеканаллар маълум бир соҳага ихтисослашади. Масалан, «Ўзбекистон» телерадиоканали асосан, давлат ҳокимияти органларининг Ўзбекистон Республикаси ичида ва ташкиси сиёсати соҳасидаги энг муҳим қарорлари, мамлакатни демократлашириш, аниқланишича, кейинчалик мустақил ижод қила олмайдиган бўлиб қолиши мумкин. Ҳозир эса юртимиз ОАВга факат шишиятлашадиган бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади.

Пресс-релиз — бўлгуси тадбир ҳақида анонс — қисқача ҳабар бўлиб, унда тадбирнинг жамоатчилик учун мумхижатлари тўғрисидаги маълумотлар берилади (тадбирнинг санаси, ўтказиладиган вакти, мақсадларни ва вазифаларни). Бўлиб ўтган тадбирнинг орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади. Пресс-релиздан ўтган тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади. Шундайда пресс-релиздан ўтган тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади.

Биринчидан, турли информацион теледастурлар орқали узатиладиган бир хил янгилик матнини бериладиган ахборотнинг манбасиги нисбатан телетошабининг қизиқиншини сўндиради. Бу эса телеканаллар ўтказадиган сарбатнига ўзгаришини таъминлашади. Бироқ бу матноти хабарномасининг матни қандай бўлса, шундайлигича ўзгаришини таъминлашадиган маълуматни бирор тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади. Биринчидан, турли информацион теледастурлар орқали узатиладиган бир хил янгилик матнини бериладиган ахборотнинг манбасиги нисбатан телетошабининг қизиқиншини сўндиради. Бу эса телеканаллар ўтказадиган сарбатнига ўзгаришини таъминлашадиган маълуматни бирор тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади.

Инди сизда «Янги ахборот воситаларида бирор тадбирнинг ҳоли қолишини ўзгаришини таъминлашадиган бир хил янгилик матнини бериладиган ахборотнинг манбасиги нисбатан телетошабининг қизиқиншини сўндиради. Бироқ бу матноти хабарномасининг матни қандай бўлса, шундайлигича ўзгаришини таъминлашадиган маълуматни бирор тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади.

Биринчидан, турли информацион теледастурлар орқали узатиладиган бир хил янгилик матнини бериладиган ахборотнинг манбасиги нисбатан телетошабининг қизиқиншини сўндиради. Бу эса телеканаллар ўтказадиган сарбатнига ўзгаришини таъминлашадиган маълуматни бирор тадбирнинг ҳоли қолиши бўлган ҳамоатчиликнинг ҳоли өткадиган бўлса, «Ўзбек телерадиоканали» орқали ани ўн йўналишни ўзгаришини таъминлашади.

Кисқаси, жаҳон матбуоти турли мавзудаги қизиқарли материјалларни билан тўла. Биз у

НАРИМОН УМАРОВГА ОВОЗ БЕРИНГ!

**АДОЛАТ — ҲАР БИР
ИШДА ДАСТУРИМИЗ
ВА ҲАМРОҲИМИЗ
БЎЛСИН!**

Ушбу реклама Ўзбекистон Республикаси
Президентлигига номзодларнинг сайловолди
ташвиқоти доирасида тижорат шартномаси
асосида чоп этилмоқда.

«Асака» банк

2016 йил «Софлом она ва бола йили» деб эълон қилиниши
муносабати билан қўйидаги миллий валютадаги
муддатли янги омонат турини таклиф этади:

**«Софлом она
ва бола»
омонати**

Ушбу омонатга ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки
омонат муддати тутагандан сўнг берилади.

Шу билан биралиса, «Асака» банк миллий валютада 28 турдаги ва хорижий валютада
14 турдаги қупай шартларда омонат турларини таклиф этади.
Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириши мумкин.

Мурожаат учун «Асака» банк филиаллари телефонлари: (0-371) 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

1. Тошкент шаҳар филиали	(0-371) 120-39-13	10. Фарғона вилояти филиали	(0-373) 244-39-14	19. Самарқанд вилояти филиали	(0-366) 233-65-47
2. Автранспорт филиали	(0-371) 120-39-95	11. Марғилон филиали	(0-373) 237-62-23	20. Афросиёб филиали	(0-366) 221-71-76
3. Шайхонтохур филиали	(0-371) 140-39-36	12. Олтинарик филиали	(0-373) 432-19-80	21. Қашқадарӣ вилояти филиали	(0-375) 221-07-41
4. Юнусобод филиали	(0-371) 221-80-67	13. Кўқон филиали	(0-373) 542-61-01	22. Сурхондарӣ вилояти филиали	(0-376) 770-82-12
5. Сирғали филиали	(0-371) 257-44-10	14. Наманганд вилояти филиали	(0-369) 227-15-68	23. Қорақалпогистон филиали	(0-361) 770-60-59
6. Тошкент вилояти филиали	(0-371) 120-84-13	15. Навоий вилояти филиали	(0-436) 770-21-29	24. Хоразм вилояти филиали	(0-362) 228-14-81
7. Андижон вилояти филиали	(0-374) 223-60-74	16. Зарафшон филиали	(0-436) 572-40-14	25. Сирдарӣ вилояти филиали	(0-367) 225-44-03
8. Асака филиали	(0-374) 233-21-99	17. Бухоро вилояти филиали	(0-365) 770-05-19	26. Жиззах вилояти филиали	(0-372) 226-43-11
9. Фарҳод филиали	(0-374) 226-96-63	18. Бухоро шаҳри филиали	(0-365) 770-11-27		

Сизнинг омонатларингиз:

- солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- маълумотларнинг сир сакланиши тўлиқ кафолатланади;
- эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёргизада;
- микдори чекланмаган.

«Асака» банк – сармоянгизнинг сакланиши ва қўпайишини кафолатлади!

БАРЧА ОМОНАТЛАРИНГИЗ ФУҚАРОЛАРНИНГ БАНКЛАРДАГИ ОМОНАТЛАРИНИ КаФОЛАТЛАШ ЖАМГАРМАСИ ТОМОНИДАН КаФОЛАТЛАНАДИ.

www.asakabank.uz

Хизматлар лицензияланган.

Улуғлар сабоғи
ИККАЛА ТОШ БАРАВАР АЙЛАНСА...

Олий шаъни Амирнинг танишларидан бўлган бир кампир бир тегиримон борасидаги давто юзасидан тинимсиз девонга келиб-кетар ва жанжал қиласди. Ул ҳаэр унга насиҳат килиб:

— Бундай ишлар учун эринг келиб-кетгани маъқұла, — дедилар.

У [кампир] бунга жавобан:

— Тириқчилгинимнинг ўтиши ана шу тегиримоннинг тасарруфимиизга ўтишига боғлиқ, шу сабабдан мен эрим билан биргаликда бу ишнинг орқасидан югурамаси, — деди.

Ул ҳаэр яна бир марта, аёлларинг бундай ишлар кетидан югуриб юриши муносиб иш эмас, дедилар, қўйидаги байти чиройли сўзлар жарагловчи тилларига келтирдилар.

Байт:

Эрракнинг тез юргани, аёлнинг эса секин ҳаракат қылгани яхшидир. Агар [тегиримоннинг] иккала тоши [баравар] айланса, ун чиқмайди.

(Ғисиддин Ҳоядамирнинг
“Макоримул ахлоғ” асаридан)

ОИЛАДА ОТАНИНГ ЎРНИ БЎЛАКЧА

ЎФИЛ ДОНО БЎЛСА, ОТА РОҲАТГА ЕТАДИ.
Маҳмуд Қошварий

Бошини фидо айла ато қошига...

Алишер Навоий

Ҳақиқий фарзанд ҳар бир соҳада отасининг ҳукмига тобе бўлади.

Барҳурдор ибн Маҳмуд

Дунёдаги энг фойдали ва эскирмасдори — отанинг қаттиққўллиги.

Эпиктет

Ўзбекистон Журналистлари ижодий ушумаси Журналистларни қайта тайёрлаш маркази директори Гулнора Бобоҷоновага онаси
Рашида ҲАИРОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

HURRIYAT

Mustaqil gazeta

Муассис:
Ўзбекистон Журналистлари
ижодий ушумаси

Бош муҳаррир
Ўқтам МИРЗАЁРОВ

Газета 2007 йил 3 январда Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва
ахборот агентлигига 0080-рақам билан рўйхатга олинган.

Ҳажми 4 босма табоқ. Бичими — А-2. Баҳоси келишилган нарҳда

Адади: 2850 Буюртма — S-7492

1 2 3 4 5

Топшириш вақти — 20⁰⁰ Топширилди — 20⁰⁰

Таҳририятга келган хатлар доимий эътиборимизда
бўлиб, улар мувалифларга қайтарилмайди.

Телефон: (0-371) 244-32-68, 244-32-88

Тел-факс: (0-371) 244-32-80

Реклама ва маркетинг

бўлими: (0-371) 244-32-91

Самарқанд: (0-366) 233-62-12

Манзилимиз: 100129,

Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-йи.

Газета таҳририят компъютер марказида терилди

ва оператор Ниғора Ташева томонидан саҳифаланди.

Навбатчи: Бобур Муҳаммадиев

“O'zbekiston” НМИУ босмахонасида чоп этилди.

Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-йи.

ISSN 2010-7458

97899150758002

Индекс: якка
обуначилар ва

ташкилотлар
учун

23